

[Edel Saunte.]

linje, der her er lagt. Jeg tror, at de fleste føler det som en naturlig ting, at deres ægtefælle går foran alle arvinger. Man har jo normalt skabt alt, hvad man har, i fællesskab, enten således at begge har arbejdet, eller således at den ene arbejder og den anden er med til at bevare det, der er skabt, og derfor tror jeg, det er rigtigt, at man øger ægtefællernes sikkerhed.

Efter forslaget til ændringer i skifteloven vil ægtefællernes sikkerhed forøges ved en forlods udtagelsesret på 6 000 kr. Der er efter min mening tvivl om, hvorvidt man skal nøjes med 6 000 kr. Vi har jo set, at man også har været i tvivl i de andre nordiske lande, og jeg er tilbøjelig til at mene, at 6 000 kr. er lidt karrigt udmålt. Hvis vi ser på et normalt indbo til en almindelig lille 2-3 værelses lejlighed, vil det meget nemt i værdi komme op over disse 6 000 kr., selv om man vurderer meget lavt ved skifteforretningen. Man ser ofte boerne komme noget højere op end 6 000 kr., uden at der behøver at være andet end det inventar, folk i almindelighed har; der behøver hverken at være ægte tæpper eller lignende. Jeg mener derfor, at man må overveje at gå op over de 6 000 kr.

For at sikre ægtefællen har man altså foreslået arvelodden udvidet til en tredjedel, men da man samtidig udvider den frie testationsret, således at der ikke længere kun kan disponeres over en tredjedel, men over halvdelen, betyder det i praksis, at ægtefællens minimumsarv stadig kun er en sjettedel, og det er jeg meget betænkelig ved. Jeg har altid fundet, at en sjettedel var urimelig lidt. Jeg synes, at det må være rimeligt, at vi under udvalgsbehandlingen drøfter, om man dog ikke under en eller anden form bør sikre ægtefællen i hvert tilfælde en fjerdedel eller måske en tredjedel som tvangsarv. Jeg synes, at muligheden for at nedsætte ægtefællens arveret helt ned til en sjettedel er urimelig.

Jeg nævnte før, at ægtefællens ret jo også blev forbedret derved, at ægtefællen i alle tilfælde, hvor arveladeren ikke efterlader sig livsarvinger, arver alene. Vi bevarer heldigvis retten til at sidde i uskiftet bo med livsarvinger, men det må erkendes, at selv om denne ret er overordentlig værdifuld i det store antal af tilfælde, er der jo et problem i de tilfælde,

hvor der er tale om særeje. Efter gældende dansk ret har man ikke lov til at sidde i uskiftet bo med særeje, og det er et spørgsmål, om det ikke ville være rimeligt, at man kunne sidde i uskiftet bo med særeje, i hvert tilfælde med særeje oprettet ved ægtepagt. Det kan måske være noget mere tvivlsomt, hvis særejet er oprettet i henhold til gavebrev eller testamente, hvor det kan tænkes, at giveren eller arveladeren netop har haft til hensigt derved at opnå, at den pågældende ikke kunne sidde i uskiftet bo, så det kan måske være tvivlsomt; men spørgsmålet er, om man kan gå det skridt at sige: når særejet er oprettet ved ægtepagt, så bør man kunne sidde i uskiftet bo. Der er jo flere veje at gå her. Norge har fundet en vej, idet man i Norge har oprettet særlige former for ægtepagt, således at parterne selv kan bestemme, at ægtepagten kun skal være gyldig ved skifte i levende live og ikke gyldig ved dødsfald, men man kunne jo også gå den modsatte vej og sige, at hvis det ikke i ægtepagten udtrykkelig er bestemt, at man ikke skal have ret til at sidde i uskiftet bo, skal man have ret til at sidde i uskiftet bo med særeje. Jeg erkender, at det ikke direkte er noget, der skal behandles i forbindelse med dette lovforslag, men jeg synes ikke, man kan undgå at beskæftige sig med det. Den kommission, der er nedsat med henblik på revision af ægteskabslovene, har beskæftiget sig indgående med det, og arvelovskommissionen har også med nogle bemærkninger henvist til ægteskabskommissionen herom. Helt uden betydning for dette lovforslag kan det jo ikke være, fordi man kunne komme til det resultat, at vi skal tage skridtet helt ud og tillade hensiddende i uskiftet bo med alt særeje eller tillade uskiftet bo med særeje oprettet ved ægtepagt, men ikke tillade uskiftet bo med særeje oprettet ved testamente eller ved gavebrev.

Der er i lovforslaget en række andre bestemmelser om uskiftet bo. Man bortskaffer uklarheden, der længe har været om, hvad der indgår i det uskiftede bo, og hvad der ikke indgår i det uskiftede bo, og jeg synes, det er en udmærket løsning, man her har fundet frem til. For juristernes vedkommende tror jeg næsten spørgsmålet om de mellemdøde børn er det interessanteste, men for almindelige mennesker tror jeg det er et meget indviklet og vanskelig forståeligt